

**Ujawnienie informacji w zakresie profilu
i poziomu ryzyka
w
Banku Spółdzielczym w Brzesku
według stanu na 31.12.2020 rok**

Brzesko, lipiec 2021 rok

I. Informacje ogólne o banku.

Bank Spółdzielczy w Brzesku, zwany dalej Bankiem z siedzibą w Brzesku, 32-800 Brzesko ul.

T. Kościuszki 3, którego dokumentacja jest przechowywana w Sądzie Rejonowym w Krakowie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, wpisanym do rejestru przedsiębiorców pod numerem KRS 0000064774 zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (EU) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych w części Ósmej dokonuje ujawnienia informacji o charakterze ilościowym i jakościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji w niniejszym dokumencie zwanym dalej „Ujawnieniem” według stanu na 31.12.2020r.

Niniejsze Ujawnienie stanowi realizację „Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Brzesku” wprowadzonej uchwałą Zarządu nr 43/2019 z 19 grudnia 2019r. i zatwierdzonej uchwałą Rady Nadzorczej nr 17/2019 z 30 grudnia 2019r.

Bank ogłasza informacje na podstawie danych w ujęci indywidualnym, ponieważ nie jest podmiotem dominującym ani zależnym.

Zgodnie ze Statutem, Bank działa na terenie następujących powiatów: brzeskiego, bocheńskiego, dąbrowskiego, dębickiego, limanowskiego, mieleckiego, nowosądeckiego, proszowickiego, tarnowskiego i miasta Tarnowa na prawach powiatu. a

W 2019 roku Bank działał w ramach struktury organizacyjnej, w skład której wchodzi:

- Centrala 32-800 Brzesko, ul. T. Kościuszki 3,
- Oddział Dębno 32-852 Wola Dębińska 240,
- Oddział Gnojnik 32- 864 Gnojnik 362

Bank działa na rzecz klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych prowadząc operacje w złotych polskich. Bank Spółdzielczy w Brzesku jest zrzeszony z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie oraz jest uczestnikiem Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, które zapewnia płynność i wypłacalność każdego uczestnika.

Zawarte w dokumencie dane liczbowe wyrażone zostały w tys. zł.

II. Opis systemu kontroli wewnętrznej.

Bank posiada system kontroli wewnętrznej dostosowany do swojej struktury organizacyjnej, poziomu ryzyka, skali i złożoności działania.

Celem systemu kontroli wewnętrznej jest wspomaganie procesów decyzyjnych przyczyniających się do zapewnienia:

- skuteczności i efektywności działania Banku;
- wiarygodności sprawozdawczości finansowej, nadzorczej oraz informacji zarządczej;
- przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w banku;
- zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi, standardami rynkowymi oraz zaleceniami wydanymi przez upoważnione zewnętrzne instytucje kontrolne.
- bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego i informacji.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach:

- Poziom I – zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku,

- Poziom II – zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem, o którym powyżej oraz działalność komórki do spraw zgodności.
- Poziom III - działalność audytu wewnętrznego, który powierzony został Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Na wszystkich trzech poziomach zarządzania (trzech liniach obrony), w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują ich przestrzeganie (w ramach testowania pionowego i poziomego).

W celu sformalizowania systemu kontroli wewnętrznej i zapewnienia prawidłowego i skutecznego jej funkcjonowania, Bank wprowadził „Regulamin kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Brzesku” zwany dalej Regulaminem, który określa cel, zakres i zasady funkcjonowania kontroli wewnętrznej, w tym odpowiedzialność organów Banku, rolę jednostek organizacyjnych na poszczególnych liniach obrony, zakres zadań zapewniający funkcjonowanie matrycy funkcji kontroli, zasady monitorowania, raportowania i oceny skuteczności mechanizmów kontrolnych w procesach realizowanych w Banku. W ramach matrycy funkcji kontroli zdefiniowane są procesy istotne, zadania i czynności oraz opisane mechanizmy kontrolne.

Za zorganizowanie oraz prawidłowe funkcjonowanie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej odpowiada Zarząd Banku.

Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór na systemem kontroli wewnętrznej oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność. Rada Nadzorcza monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej na podstawie informacji otrzymywanych od stanowiska ds. zgodności, Zarządu, Komitetu Audyt oraz Spółdzielni Systemu Ochrony.

III. Informacje o zasadach zarządzania ryzykiem m w Banku.

W Banku funkcjonuje zorganizowany system zarządzania ryzykiem, w którym uczestniczą:

- Rada Nadzorcza,
- Komitet Audytu,
- Zarząd,
- Członek zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem – Prezes Zarządu
- Stanowisko analiz i zarządzania ryzykami,
- Stanowisko ds. zgodności,
- Audyt wewnętrzny sprawowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,
- Pozostali pracownicy,

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze Strategią zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Brzesku opracowaną przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku. Jest ona zgodna z założeniami Strategii Banku Spółdzielczego w Brzesku na lata 2019-2023 oraz Polityką zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka i podlega corocznemu przeglądowi i weryfikacji. W Banku obowiązuje podział zadań, który zapewnia niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka, od działalności operacyjnej generującej to ryzyko.

W procesie zarządzania ryzykiem, strategiczne cele oraz dopuszczalny poziom ryzyka (apetyt na ryzyko) określa Rada Nadzorcza, która ocenia skuteczność działań Zarządu Banku, mających na celu zapewnienie efektywności procesu zarządzania ryzykiem.

Na proces zarządzania każdym rodzajem ryzykiem bankowym składają się następujące czynności:

- identyfikacja i ocenę ryzyka,
- pomiar i monitorowanie ryzyka,

- raportowanie,
- zastosowanie narzędzi redukcji ryzyka.

1. Ryzyko kredytowe.

Działalność kredytowa to najbardziej dochodowa część działalności Banku jednocześnie obciążona największym ryzykiem. Ryzyko kredytowe związane jest z możliwością wystąpienia strat finansowych spowodowanych niewywiązywaniem się kontrahenta Banku z zobowiązań wynikających z warunków umowy. Z uwagi na możliwość poniesienia przez Bank relatywnie dużych strat, ryzyko kredytowe istotnie wpływa na działalność Banku. Zarządzanie ryzykiem kredytowym na poziomie strategicznym realizowane jest przez Zarząd. Nadzór nad kreowaniem polityki Banku w zakresie ryzyka kredytowego sprawuje Rada Nadzorcza.

W celu zapewnienia odpowiedniej do profilu ryzyka Banku jakości aktywów kredytowych, Bank zarządza m.in.:

- ryzykiem kredytowym,
- ryzykiem koncentracji ekspozycji,
- ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
- ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku obejmuje:

- identyfikację czynników ryzyka kredytowego,
- ocenę oraz ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka kredytowego (limity),
- monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka,
- zarządzanie ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie oraz detalicznych ekspozycji kredytowych,
- wyliczenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,
- kontrolę zarządzania ryzykiem kredytowym.

Bank zarządza ryzykiem kredytowym zarówno w odniesieniu do pojedynczej transakcji, jak i do całego portfela kredytowego. Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego, Bank prowadzi poprzez:

- weryfikację oraz monitorowanie i raportowanie ryzyka kredytowego z tytułu koncentracji, związanego ze zbyt dużym zaangażowaniem Banku, przede wszystkim:
 - wobec pojedynczych podmiotów oraz podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
 - w ten sam sektor gospodarczy,
 - wobec tego samego produktu,
 - w ten sam rodzaj zabezpieczenia.
- monitorowanie i raportowanie jakości portfela,
- monitorowanie ekspozycji zagrożonych, ich struktury, czynników ryzyka,
- monitorowanie kredytów udzielanych podmiotom i osobom, o których mowa w art. 79 ustawy Prawo bankowe,
- monitorowanie ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie,
- monitorowanie ekspozycji detalicznych.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym pojedynczej transakcji/kredytobiorcy Bank prowadzi poprzez:

- stosowanie metodyki oceny zdolności kredytowej,
- wykorzystywanie w ocenie zdolności kredytowej i zabezpieczeń dostępnych baz danych,
- bieżący monitoring zabezpieczeń kredytowych, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczeń hipotecznych,

- okresowy przegląd ekspozycji kredytowych i tworzenie rezerw celowych,
- windykację i nadzór nad „trudnymi” kredytami,
- kontrolę działalności kredytowej.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego przeprowadzane jest m.in.za pomocą:

- dywersyfikacji ryzyka (limity).
- monitorowaniu rynku podstawowych zabezpieczeń, przyjmowanych przez Bank,
- analizy struktury podmiotowej i produktowej portfela kredytowego,
- monitorowania ekspozycji zagrożonych, ich struktury, czynników ryzyka.
- przedsięwzięć organizacyjno-kadrowych,
- prawidłowym przepływie informacji,
- rozdzieleniu funkcji operacyjnych od oceny ryzyka.

Bank dokonuje klasyfikacji ekspozycji kredytowych uwzględniając kryteria:

- kryterium terminowości – terminowość spłaty kapitału lub odsetek,
- kryterium ekonomiczne – badanie sytuacji ekonomiczno – finansowej dłużnika (kredytobiorcy i poręczyciela).

Bank dokonuje przeglądów oraz klasyfikacji ekspozycji kredytowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków

Bank tworzy rezerwy celowe w odniesieniu do ekspozycji kredytowych, zaliczając je odpowiednio do:

- 1) kategorii „normalnych”, w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych,
- 2) kategorii „pod obserwacją”,
- 3) ekspozycji „zagrożonych”, w tym do kategorii: „poniżej standardu”, „wątpliwych”, „straconych”.

Bank tworzy odpisy aktualizujące należności związane z ekspozycjami kredytowymi w wysokości nie niższej niż wskaźnik rezerw dla danej ekspozycji. Rezerwy celowe tworzy się na należności lub zobowiązania bilansowe, z wyłączeniem odsetek, w tym skapitalizowanych. Odpisy aktualizacyjne tworzy się na odsetki, w tym na odsetki skapitalizowane.

Podstawę tworzenia rezerw celowych, stanowi wartość bilansowa ekspozycji kredytowych bez uwzględnienia utworzonych rezerw celowych, ale z uwzględnieniem przewidywanej, w związku z restrukturyzacją zadłużenia, kwotę umorzenia części ekspozycji. Podstawę tworzenia odpisów aktualizujących należności związanych z ekspozycjami kredytowymi stanowią naliczone odsetki. Dopuszcza się tworzenie rezerw na inne aktywa i zobowiązania pozabilansowe, które mogą być zagrożeniem dla bezpieczeństwa depozytów gromadzonych w Banku. Decyzję w tym zakresie podejmuje Zarząd Banku na wniosek Pracownika Kredytowego.

Obowiązek tworzenia rezerw dla ekspozycji kredytowych oraz odpisów aktualizacyjnych należności związane z tymi ekspozycjami, stanowiących udzielone zobowiązania pozabilansowe, nie dotyczy zobowiązań, które zgodnie z umową kredytową:

- gwarantują Bankowi swobodę w podjęciu decyzji o uruchomieniu środków w ramach zobowiązania lub
- uzależniają uruchomienie środków w ramach zobowiązania od terminowej obsługi już wykorzystanej części i niebudzącej obaw sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika, gdy wymagane jest stosowanie tego kryterium lub
- uzależniają uruchomienie środków w ramach zobowiązania do złożenia zabezpieczeń,

umożliwiających pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych o kwotę odpowiadającą uruchomianym środkom lub klasyfikowanie ekspozycji kredytowej do kategorii “normalne”.

Rezerwy celowe oraz odpisy aktualizujące tworzy się w ciężar kosztów.

Zmiana stanu rezerw celowych i odpisów aktualizujących na należności bilansowe w okresie 01.01.2020-31.12.2020r. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Bilans otwarcia	Utworzone rezerwy	Wykorzystane	Rozwiązane rezerwy	Bilans zamknięcia	Stan odpisów aktualizujących na koniec roku
Na należności normalne i pod obserwacją	73	78	0	65	86	0
Na należności poniżej standardu	3	156	0	15	144	3
Na należności poniżej wątpliwe	168	418	0	169	417	4
Na należności poniżej stracone	712	190	0	12	890	610
Razem	956	842	0	261	1.537	617

Należności Banku wg stanu na 31.12.2020r. (w tys. zł).

Wyszczególnienie	Wartość
Kasa	1.497
Należności od sektora finansowego	20.222
Należności od sektora niefinansowego	30.077
Należności od sektora budżetowego	2.541
Dłużne papiery wartościowe	54.790
Udziały i akcje	1.414
Rzeczowe aktywa trwałe	261
Pozostałe aktywa	403
Aktywa razem	111.205

Należności Banku w podziale na klasy ekspozycji wg stanu na 31.12.2020 rok przedstawia poniższa tabela

L.p.	Wyszczególnienie	Należności nominal
1.	Należności od przedsiębiorstw i spółek prywatnych	11.749
2.	Należności od rolników	278
2.	Należności od przedsiębiorców indywidualnych	5.319
3.	Należności od osób fizycznych	14.247
4.	Należności od instytucji niekomercyjnych	219
5.	Należności od sektora budżetowego	2.541
	Razem	34.353

Struktura należności ze względu na okres zapadalności wg stanu na 31.12.2020r. (nominał w tys. zł)

L.p.	Wyszczególnienie	do 1 m-ca	1-3 m-cy	3 - 6 m-cy	6 - 12 m-cy	1 - 3 lat	3 - 5 lat	5 – 10 lat	10 - 20 lat	pow. 20 lat	Razem
1.	Należności od przedsiębiorstw i spółek prywatnych	2.673	2.099	450	1.792	1.661	951	1.782	341	0	11.749
2.	Należności od rolników	36	16	25	56	29	51	52	13	0	278
3.	Należności od przedsiębiorców indywidualnych	296	139	211	568	1.333	865	1.356	551	0	5.319
4.	Należności od osób fizycznych	210	430	629	1.138	3.599	2.595	4.249	1.397	0	14.247
5.	Należności od instytucji niekomercyjnych	0	0	0	0	132	87	0	0	0	219
6.	Należności od sektora budżetowego	0	13	12	25	100	784	1.607	0	0	2.541
	Razem	3.215	2.697	1.327	3.579	6.854	5.333	9.046	2.302	0	34.353

Bank zarządza ryzykiem koncentracji zaangażowań zarówno na poziomie jednostkowym jak i całego portfela kredytowego. W odniesieniu do portfela kredytowego Bank stosuje i monitoruje limity zaangażowani w szczególności w odniesieniu do:

- o grupy klientów, w tym powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
- o branż,
- o rodzajów zabezpieczeń.

Celem zarządzania limitami zaangażowania jest m.in.:

- o ograniczenie nadmiernej ekspozycji ryzyka w stosunku do jednego klienta,
- o zapewnienie właściwej dywersyfikacji portfela kredytowego,
- o umożliwienie oceny ryzyka.

Struktura zaangażowania Banku w poszczególne branże w rozbiciu na kategorie należności wg stanu na 31.12.2020r przedstawia poniższa tabela – (nominał).

L.p.	Branże	Wartość (tys. zł)
1.	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	278
	Należności normalne	248
	Należności pod obserwacją	29
	Należności zagrożone	1
2.	Przetwórstwo przemysłowe	1.250
	Należności normalne	1.250
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
3.	Dostawa wody, gospodarowanie ściekami oraz rekultywacja	856
	Należności normalne	0
	Należności pod obserwacją	856
	Należności zagrożone	0
4.	Budownictwo	4.668
	Należności normalne	1.809
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	2.859
5.	Handel hurtowy, detaliczny naprawa pojazdów mechanicznych i motocykli	6.146

	Należności normalne	2.428
	Należności pod obserwacją	1.622
	Należności zagrożone	2.096
6.	Transport i gospodarka magazynowa	704
	Należności normalne	697
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	7
7.	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2.134
	Należności normalne	1.429
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	705
8.	Administracja publiczna	2.541
	Należności normalne	2.541
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
9.	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	1.234
	Należności normalne	997
	Należności pod obserwacją	237
	Należności zagrożone	0
10.	Pozostała działalność usługowa	295
	Należności normalne	295
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
11.	Osoby fizyczne	14.247
	Należności normalne	13.890
	Należności pod obserwacją	303
	Należności zagrożone	54
	Razem	34.353

Zarządzanie ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie obejmuje następujące elementy:

- ustalenie i monitorowanie wewnętrznych limitów zaangażowania w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie,
- monitoring ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń,
- analizę skuteczności zabezpieczeń, ze szczególnym uwzględnieniem hipoteki na nieruchomości w ramach zarządzania ryzykiem rezydualnym,
- ocenę wpływu wzrostu rynkowych cen nieruchomości na ryzyko kredytowe,
- ocenę spadku cen nieruchomości na poziom ryzyka,
- monitorowanie wskaźnika LtV.

Metody zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie są adekwatne do profilu ryzyka jakie Bank ponosi w tym zakresie i wykonywane są w oparciu o dostępne dane ewidencyjne generowane z systemu operacyjnego oraz rozwiązania technologiczne i techniczne.

2. Ryzyko płynności.

Głównym celem w zakresie zarządzania płynnością jest pełne zabezpieczenie płynności Banku, minimalizacja ryzyka utraty płynności w przyszłości oraz optymalne zarządzania nadwyżkami środków finansowych. Celem zarządzania ryzykiem płynności jest takie kształtowanie struktury aktywów, pasywów oraz pozycji pozabilansowych Banku, aby zapewnić stałą zdolność do regulowania zobowiązań, uwzględniającą charakter prowadzonej działalności oraz potrzeby mogące

się

pojawić

w wyniku zmian na rynku pieniężnym lub zachowań klientów.

Zarządzanie ryzykiem płynności obejmuje wszystkie etapy procesu (identyfikacja, ocena, pomiar, monitorowanie, raportowanie, kontrole) który regulują wewnętrzne procedury w Banku.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem płynności Bank prowadzi monitoring i pomiar płynności finansowej zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, to jest poprzez:

- codzienną analizę wpływów i wypływów środków z rachunku bieżącego Banku w Banku Zrzeszającym, umożliwiającą efektywne wykorzystanie dostępnych środków,
- codzienne monitorowanie poziomu aktywów płynnych oraz stopnia wykorzystania obowiązujących w tym zakresie limitów,
- codzienne wyznaczanie i monitorowanie miar płynności
- codzienna kontrola przestrzegania limitów stanu gotówki w kasach Banku w ramach potrzeb, dokonując zasileń, bądź odprowadzeń nadmiaru gotówki,
- wyznaczanie osadu na wkładach deponowanych przez klientów (miesięcznie),
- analizę wskaźników stabilności bazy depozytowej (miesięcznie),
- analizę luki płynności w wybranych terminach zapadalności/wymagalności (miesięcznie).

Urealnione zestawienie płynności wg stanu na 31.12.2020 r. w tys. zł

Lp	Wyszczególnienie	SUMA	<= 1 m-ca	> 1 m-ca < = 3 m-cy	> 3 m-cy < = 6 m-cy	> 6 m-cy < = 1 rok	> 1 rok < = 3 lata	> 3 lat < = 5 lat	> 5 lat < = 10 lat	> 10 lat < = 20 lat	> 20 lat
1	AKTYWA BILANSOWE	111.205	55.926	2.301	1.210	3.372	6.125	7.804	15.363	13.157	5.946
2	ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE OTRZYMANE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	PASYWA BILANSOWE	111.205	29.003	3.524	1.815	1.451	160	0	0	0	75.253
4	ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE UDZIELONE	1.707	1.490	0	25	23	157	12	0	0	0
1.	Luka		52.898	-1.223	-630	1.898	5.808	7.792	15.363	13.157	- 69.306
2.	Luka skumulowana		25.433	24.211	23.581	25.479	31.287	39.079	54.442	67.599	-1.707

Bank dokonuje obliczeń nadzorczych wskaźników wynikających z Rozporządzenia CRR :

- wskaźnika płynności krótkoterminowej - LCR, który wyniósł 449,08% i nie przekroczył przyjętego limitu wewnętrznego 150%.
- wskaźnika stabilnego finansowania – NSFR. Wskaźnik podlega cyklicznemu monitorowaniu, które ma na celu zobrazować przygotowanie Banku do spełnienia wymogów dotyczących płynności wg. Pakietu CRD/ CRR.

Analizie i kontroli podlegają również wskaźniki wynikające z Uchwały 386/2008 KNF z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie ustalania wiążących banki norm płynności jeżeli suma bilansowa nie przekracza 200 mln. zł. (tabela poniżej).

Kalkulacja nadzorczych miar płynności wg stanu na 31.12.2020 r.

Aktywa*		w tys. zł
A1	Podstawowa rezerwa płynności	65.777
A2	Uzupełniająca rezerwa płynności	9.177
A3	Pozostałe transakcje zawierane na rynku hurtowym	1.006
A4	Aktywa o ograniczonej płynności	32.000

A5	Aktywa nie płynne		2.619
A6	Aktywa ogółem		110.579
B1	Fundusze własne pomniejszone z tyt. ryzyk		9.880
Miary płynności		Wartość minimalna	Wartość
M1	Współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem (A1+A2/A6)	0,23	0,68
M2	Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi (B1/A5)	2,50	3,78

Na przestrzeni 2020 roku wskaźniki miar płynności kształtowały się powyżej poziomów minimalnych.

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty od sektora niefinansowego oraz podmiotów sektora rządowego i samorządowego.

Baza depozytowa	Wartość (w tys. zł)
Depozyty osób fizycznych	63.237
- bieżące	25.631
- terminowe	37.606
Depozyty pomiotów gospodarczych	6.953
- bieżące	6.820
- terminowe	133
Depozyty rolników	8.216
- bieżące	8.216
- terminowe	0
Depozyty instytucji niekomercyjnych	2.622
- bieżące	2.541
- terminowe	81
Depozyty sektora samorządowego	19.507
- bieżące	19.492
- terminowe	15
Razem depozyty	100.535

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- utrata reputacji na skutek niekorzystnych informacji pojawiających się w mediach,
- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów wymagalności pasywów, Bank jest obciążony ryzykiem płynności wynikającym z finansowania kredytów długoterminowych depozytami krótkoterminowymi i średnioterminowym,
- ryzyko braku wystarczającej ilości aktywów płynnych, lub brak możliwości zbycia tych aktywów,
- ryzyko dużych koncentracji zobowiązań i należności,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów,
- istnienie nadpłynności, co może mieć negatywne przełożenie na wynik finansowy Banku.

W okresach miesięcznych Bank przeprowadza testy warunków skrajnych, z których wynika, iż minimalne wartości wskaźników płynności utrzymują się powyżej przyjętych limitów. Bank posiada plany awaryjne utrzymania płynności, które opracowane zostały na wypadek gdyby rozwiązania normalnie stosowane w bieżącym zarządzaniu płynnością okazały się bezskuteczne. Tryb obiegu

informacji uwzględnia organy kierownicze oraz nadzorcze Banku. Zarząd otrzymuje informacje miesięcznie, Rada Nadzorcza kwartalnie.

Bank wykorzystuje testy warunków skrajnych w procesie bieżącego zarządzania ryzykiem płynności i finansowania, a także na etapie weryfikacji procedur i założeń podczas wyznaczaniu poziomu limitów i konstruowaniu oraz aktualizacji planów awaryjnych, jak również w procesie szacowania kapitału wewnętrznego.

Bank posiada również dodatkowe zabezpieczenie płynności w ramach zrzeczenia oraz Spółdzielni systemu Ochrony Zrzeczenia BPS w postaci wpłat na fundusz wsparcia płynności – depozyt obowiązkowy oraz wpłat na fundusz pomocowy.

3. Ryzyko stopy procentowej portfela bankowego.

Celem strategicznym Banku w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej jest minimalizacja negatywnych zmian w zakresie wyniku finansowego, na skutek niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych. Ponadto celem jest zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z tym ryzykiem, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania mających na celu eliminację zagrożeń nierównomiernej reakcji różnych pozycji aktywów i pasywów na zmiany stóp procentowych, a przez to na zmiany przychodów i kosztów odsetkowych.

W ramach ryzyka stopy procentowej Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:

- **Ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania** (niedopasowanie terminów zapadalności /wymagalności) jest rezultatem różnic w czasie pomiędzy wystąpieniem zmian stóp procentowych aktywów i pasywów a także zobowiązań pozabilansowych. Wynika to z posiadania przez Bank składników bilansowych o różnych okresach przeszacowania stop procentowych. Ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania występuje np. wtedy, gdy długoterminowe kredyty o stałym oprocentowaniu finansuje się depozytami o krótkich terminach przeszacowania. Aktywa o oprocentowaniu zmiennym stanowiły na koniec grudnia 2020r. ok. 58,0% aktywów wrażliwych natomiast pasywa o oprocentowaniu stałym wyniosły 1,3%. Aktywa i pasywa wrażliwe charakteryzują się dłuższymi okresami przeszacowania, mimo to większość aktywów (100%) oraz pasywa wrażliwe ulegają przeszacowaniu w okresie do 1 miesiąca.
- **Ryzyko bazowe** – wynika z niedoskonałego powiązania stawek bazowych (stawki rynkowe i bazowe NBP), w oparciu o które wyznaczane jest oprocentowanie produktów/instrumentów generujących przychody/koszty odsetkowe, które to instrumenty mają jednocześnie te same okresy przeszacowania.
- **Ryzyko opcji klienta** – powstaje wówczas, gdy klient ma prawo zmiany wielkości i harmonogramu przepływów gotówkowych aktywów, pasywów lub pozycji pozabilansowych. Ryzyko to generują np. kredyty o stałym oprocentowaniu w przypadku wcześniejszej spłaty lub wydłużenia terminu spłaty. W przypadku pasywów, podstawową opcją daną klientowi jest prawo do wycofania depozytu o stałej stopie procentowej przed terminem.
- **Ryzyko krzywej dochodowości** – polega na zmianie relacji pomiędzy stopami procentowymi odnoszącymi się do różnych terminów, a dotyczących tego samego indeksu lub rynku. Zmiany w krzywej dochodowości mogą nasilać stopień narażenia Banku na ryzyko stopy procentowej poprzez wzmocnienie efektu niedopasowania terminów przeszacowania.

Strategia Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej oparta jest m.in. na zasadach:

- do pomiaru ryzyka Bank stosuje metodę luki stopy procentowej,
- do oceny ryzyka Bank dodatkowo może wykorzystywać inne metody np. badanie symulacyjne wpływu zmian stóp procentowych na przychody odsetkowe,

- zarządzanie ryzykiem stopy procentowej skupia się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania, ryzykiem bazowym oraz kontroli ryzyka opcji klienta.

Bank ogranicza ryzyko stopy procentowej poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów.

Pomiar ryzyka odbywa się w okresach miesięcznych i jest prezentowany na posiedzeniach Zarządu Banku i Rady Nadzorczej (kwartalnie).

Bank w okresach miesięcznych przeprowadza testy warunków skrajnych, polegające na wyliczeniu zmiany dochodu odsetkowego przy założeniu zmian stóp referencyjnych o 200 punktów bazowych.

4. Ryzyko operacyjne.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności w Banku jest ograniczanie ryzyka występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności obejmujące podstawowe kierunki działań:

- określenie podstawowych procesów niezbędnych do zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- prowadzenie i analiza rejestru incydentów i strat z tytułu ryzyka operacyjnego (w tym zawarte są straty z tytułu ryzyka braku zgodności),
- opracowanie ogólnych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasady identyfikacji, oceny, monitorowania, zabezpieczania i transferu ryzyka operacyjnego,
- zarządzanie kadrami.
- określenie docelowego profilu ryzyka operacyjnego, uwzględniającego skalę i profil ryzyka operacyjnego obciążającego Bank,
- przyjęcie założeń dla systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka operacyjnego,

W procesie bezpośredniego zarządzania ryzykiem operacyjnym uczestniczą:

- Stanowisko analiz i zarządzania ryzykami,
- Kierownicy jednostek organizacyjnych realizujący zadania w ramach funkcji kontroli,
- Zarząd Banku sprawujący główną funkcję zarządczą w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku. Bezpośredni nadzór nad zarządzaniem ryzykiem operacyjnym w Banku sprawuje Prezes Zarządu.
- Inspektor Ochrony Danych (IOD),
- Inspektor Bezpieczeństwa Informatycznego (IBI).
- Pozostali pracownicy.

W 2020 roku w rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego zanotowano 68 zdarzeń na łączną kwotę strat brutto 552,00. zł. Poniższa tabela przedstawia podział strat brutto na klasy zdarzeń w tys. zł.

Wyszczególnienie		Razem straty brutto
1.	Oszustwo wewnętrzne	0
2.	Oszustwo zewnętrzne	0
3.	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwa w miejscu pracy	0
4.	Klienci, produkty i praktyka biznesowa	0
5.	Uszkodzenia aktywów	0
6.	Zakłócenia działalności i błędy systemów	0

7.	Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	1
Razem		1

Z tytułu transferu ryzyka uzyskano kwotę 552,00 zł., strata netto za 2020 rok to 0,00 zł. Nie wystąpiło zdarzenie, które można by określić najistotniejszym. Suma strat netto z tytułu ryzyka operacyjnego stanowiła 0,0% wymogu kapitałowego.

Ryzyko operacyjne wbudowane jest we wszystkie produkty, procesy systemy w banku. W Banku w celu zapobiegania wystąpieniu zdarzeń ryzyka operacyjnego stosowane są odpowiednio do rodzaju i oszacowanej wielkości ryzyka metody i działania zabezpieczające m.in.:

- o nadzorowanie i kontrolowanie procesów zachodzących w banku (kontrola wewnętrzna funkcjonalna),
- o monitorowanie zdarzeń ryzyka operacyjnego,
- o gromadzenie informacji oraz ich analiza,
- o szkolenie pracowników,
- o realizacja projektów w zakresie IT.

Działania wymienione powyżej mają na celu ochronę zasobów i procesów oraz wzmocnienie bezpieczeństwa klientów, pracowników i środowiska biznesowego.

IV. Uznany łączny kapitał – fundusze własne.

W Banku alokacja funduszy własnych na poszczególne ryzyka odbywa się zgodnie z zasadami Dyrektywy 2013/36 UE oraz wewnętrznymi przepisami Banku. Fundusze własne dla potrzeb wyliczania adekwatności kapitałowej wyliczane są w oparciu o postanowienia Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012, oraz zgodnie z wymogami zawartymi w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013.

Kapitał Tier I to kapitał podstawowy Tier I obejmujący fundusz udziałowy, zaliczany do funduszy własnych na zasadzie „praw nabytych” zgodnie z Rozporządzenie 575/2013 UE, fundusz rezerwowy, skumulowane inne całkowite dochody. Ponieważ Bank w 2020r. dokonał zmian w Statucie to ma możliwość zaliczania funduszu udziałowego wyemitowanego przed 26.06.2013r. do funduszy własnych. Kapitał Tier II w Banku nie występuje.

Poniższe zestawienie przedstawia poziom poszczególnych pozycji funduszy własnych Banku według stanu na dzień 31.12.2020 roku.

Nazwa	Kwota tys. zł
Fundusze własne, w tym:	9.880
Kapitał podstawowy Tier I (CET1)	9.880
Kapitał dodatkowy Tier I (ATI)	0
Kapitał Tier II	0
Uznany kapitał	9.181
Współczynnik kapitału podstawowego CET1	27,24%
Współczynnik kapitału TIER I	27,24%
Łączny współczynnik kapitałowy TCR	27,24%

Reasumując na 31 grudnia 2020 roku fundusze własne Banku składającego się z kapitału podstawowego wyniosły 9.880 tys. zł. Natomiast wskaźnik dźwigni finansowej wyniósł 8,84%

V. Adekwatność kapitałowa

Opis metody stosowanej metody

Celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa i posiadanie odpowiedniego poziomu funduszy własnych (uznanego kapitału) zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności. Bank w procesie oceny adekwatności kapitałowej szacuje kapitał wewnętrzny, czyli niezbędny do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku uwzględniający przewidziany poziom ryzyka.

W zakresie wyliczania wymogów minimalnych, określonych w Rozporządzeniu 575/2013 UE Bank stosuje metody:

- Metodę standardową do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, z zastrzeżeniem, że przy ustalaniu wag ryzyka ekspozycji kredytowych Bank nie stosuje ocen wiarygodności kredytowej opracowanych przez zewnętrzne instytucje ratingowe, oraz przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem Bank nie uwzględnia technik redukcji ryzyka kredytowego określonych w Rozporządzeniu.
- Metodę wskaźnika bazowego do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego, zgodnie z wytycznymi zawartymi w art. 315-316 Rozporządzenia CRR.

Wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe

Na dzień 31 grudnia 2020 r. wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego wyniósł 2.380 tys. zł natomiast z tytułu ryzyka operacyjnego 521 tys. zł. W ciągu 2020 roku w Banku nie wystąpiła konieczność tworzenia innych dodatkowych wymogów kapitałowych. Metody wyliczania wymogów kapitałowych minimalnych i dodatkowych określa Instrukcja oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Brzesku oraz Instrukcja wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka w Banku Spółdzielczym w Brzesku.

Wymogi kapitałowe na poszczególne rodzaje ryzyka wg stanu na 31.12.2020r.

L.p.	Wyszczególnienie	Kwota w tys. zł
1.	ryzyko kredytowe	2.380
2.	ryzyko rynkowe	0
3.	ryzyko operacyjne	521
Łączny wymóg kapitałowy		2.901

Poniższa tabela przedstawia kwoty ekspozycji w podziale na poszczególne klasy ekspozycji jak również kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem.

Wyszczególnienie	Wartość ekspozycji	Całkowita kwota ekspozycji*	8% ekspozycji ważonej ryzykiem
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	54 020	0	0
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	3 700	740	59

Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	0	0	0
Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	0	0	0
Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	0	0	0
Ekspozycje wobec instytucji	19 880	160	13
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	3 158	2 344	188
Ekspozycje detaliczne	4 617	3 329	266
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	22 237	18 643	1 491
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	1 772	2 332	187
Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	0	0
Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0	0	0
Ekspozycje z tytułu należności od instytucji i przedsiębiorstw	0	0	0
Ekspozycje związane z przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania	0	0	0
Ekspozycje kapitałowe	1 414	1 414	113
Inne ekspozycje	2 114	792	63
RAZEM	112 912	29 754	2 380

*kwota ekspozycji ważonej ryzykiem po zastosowaniu współczynnika wsparcia

Kalkulacja wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego wg wag ryzyka na 31.12.2020 r

Waga ryzyka	Pierwotna wartość ekspozycji	Ekspozycje ważona ryzykiem po zastosowaniu współczynnika wsparcia	8% ekspozycji ważonej ryzykiem
0%	75 077	0	0
20%	3 700	740	59
35%	0	0	0
50%	320	160	13
75%	4 617	3 329	266
100%	27 962	23 555	1 884
150%	1 119	1 679	134
250%	117	291	24
RAZEM	112 912	29 754	2 380

Reasumując na 31 grudnia 2020 roku Bank spełniał wszystkie wymogi w zakresie adekwatności kapitałowej. Kapitał wewnętrzny na zabezpieczenie ryzyka wyniósł 2.901 tys. zł, w tym regulacyjny wymóg kapitałowy 2.901 tys. zł oraz dodatkowy wymóg kapitałowy 0 tys. zł. Bank przy posiadanych funduszach własnych w wysokości 9.880 tys. zł osiągnął łączny współczynnik kapitałowy (TCR) 27,24% przy zatwierdzonym apetycie min. 15%. Przy obecnym poziomie funduszy własnych Bank posiada możliwości rozwoju skali działalności i tym samym wzrostu poziomu ryzyka. Wartość całkowitego współczynnika kapitałowego świadczy o stabilnej pozycji Banku pod względem ponoszonego ryzyka w relacji do posiadanych funduszy własnych, jednakże wzrost ryzyka z tytułu wzrostu skali działania w okresie realizacji „Strategii Banku Spółdzielczego w Brzesku na lata 2019-2023” wymagać będzie również wzrostu bazy kapitałowej. Polityka kapitałowa uwzględnia systematyczny wzrost bazy kapitałowej poprzez przeznaczanie min. 60% zysku na fundusz zasobowy.

Wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne

W zakresie ryzyka operacyjnego Bank w 2020 roku stosował metodę podstawowego wskaźnika. Wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne w 2020 roku wyniósł 521 tys. zł. Poziom ryzyka operacyjnego został oszacowany na podstawie zarejestrowanych zdarzeń oraz kształtowania się

wskaźników KRI za analizowany okres. Ryzyko operacyjne kształtuje się na adekwatnym poziomie i profil ryzyka nie uległ zmianie w stosunku do poprzednich okresów. Z tego względu poziom ryzyka został oceniony jako umiarkowany. Ponadto podejmowane na bieżąco działania mają za zadanie redukcję poziomu ryzyka oraz wystąpienia strat, które w istotny sposób mogłyby wpłynąć na działalność Banku.

VI. Polityka wynagradzania

W Banku funkcjonuje Polityka wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na ryzyko Banku zatwierdzona uchwałą Rady Nadzorczej. Polityka określa: stałe składniki wynagrodzeń; zmienne składniki wynagrodzeń oraz określa zasady przyznawania i wypłacania zmiennych składników wynagrodzeń osobom istotnie wpływającym na profil ryzyka w Banku. Wynagrodzenie osób objętych Polityką składa się z wynagrodzenia stałego, które wypłacane jest

w okresach miesięcznych oraz wynagrodzenia zmiennego – premii, nagród z podziału nadwyżki bilansowej. Zasady ustalania wynagrodzeń osób objętych powyższą regulacją zostały wprowadzone z uwzględnieniem zasad proporcjonalności i mają na celu wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem oraz optymalnej i zarazem bezpiecznej realizacji strategii działania Banku.

Do stanowisk istotnych zalicza się wyłącznie członków Zarządu Banku. Kluczowe decyzje w Banku podejmuje Zarząd w formie kolegialnej. Decyzje w zakresie inwestycji kapitałowych i decyzje kredytowe powyżej 20 tys. zł podejmowane są przez Zarząd; Zarząd Banku decyduje o profilu podejmowanego ryzyka, a także o jakości zarządzania zarówno w pionie handlowym oraz finansowo - księgowym.

Zasady wypłacania zmiennych składników wynagrodzeń

- Wypłata zmiennych składników wynagrodzenia Członkom Zarządu uzależniona jest od pozytywnej oceny przez Radę Nadzorczą realizacji Strategii działania, sposobu i jakości zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyk oraz stopnia realizacji planu ekonomiczno-finansowego Banku.
- Przyznanie członkom Zarządu BS premii, jako zmiennego składnika wynagrodzenia, będzie możliwe w przypadku relacji zysku brutto do całkowitego kapitału Banku na min. poziomie 8% w ocenianym roku oraz w dwóch latach poprzednich.
- W zależności od wyników indywidualnej oceny efektów pracy członka Zarządu premia - zmienny składnik wynagrodzenia, może być przyznana do wypłaty w pełnej wysokości, w części, bądź też osoba zajmująca stanowisko istotne może jej zostać pozbawiona w całości.
- Wynagrodzenie zmienne - premia nie przysługuje i nie może zostać przyznana, w przypadku wystąpienia sytuacji o której mowa w art. 142 ust. 1 Prawa bankowego.

Polityka podlega zatwierdzeniu i weryfikacji co najmniej raz w roku, zgodnie z Instrukcją sporządzania informacji zarządczej przez Radę Nadzorczą Banku.

Weryfikacja o której mowa wyżej obejmuje min.:

- Zgodność z przepisami zewnętrznymi i wewnętrznymi Banku,
- Weryfikację stanowisk istotnych,
- Przyjęte zasady przyznawania i wypłaty stałych i zmiennych składników wynagradzania

Polityka oraz jej realizacja podlega ocenie przez Radę Nadzorczą na podstawie przeprowadzonej weryfikacji. Ocena jest przekazywana Zebraniu Przedstawicieli w ramach Sprawozdania Rady Nadzorczej.

VII. Informacje dodatkowe

Niniejsze opracowanie nie wyczerpuje zakresu informacji podlegających ujawnieniom. Informacje podlegające ujawnieniu, a nie zawarte w niniejszym opracowaniu zostały zawarte m. in w :

- Informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego Banku Spółdzielczego w Brzesku za okres 2020 roku
- Sprawozdaniu Zarządu z działalności Banku Spółdzielczego w Brzesku za okres 2020 roku,
- Sprawozdaniu z badania sprawozdania finansowego Banku Spółdzielczego w Brzesku na dzień 31 grudnia 2020r.

VIII. Oświadczenie Zarządu w zakresie ujawnień art. 453 Rozporządzenia CRR.

Oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku.

Oświadczenie

Zarząd Banku Spółdzielczego w Brzesku niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w „Ujawnienie informacji w zakresie profilu i poziomu ryzyka w Banku Spółdzielczym w Brzesku według stanu na 31.12.2020 rok” są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

*Zarząd Banku Spółdzielczego
w Brzesku.*